

POSTANOWIENIE

14 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 14 stycznia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku E.W.

z udziałem M.W.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej E.W.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Gdańsku

z 15 czerwca 2023 r., XVI Ca 35/22,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

II. stwierdza, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania kasacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.

(R.N.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 15 czerwca 2023r. Sąd Okręgowy w Gdańsku, w sprawie z wniosku E.W., przy udziale M.W. o podział majątku wspólnego, na skutek apelacji wniesionych przez wnioskodawczynię i uczestnika od postanowienia wstępnego Sądu Rejonowego w Wejherowie z 16 września 2021r., oddalił obie apelację.

Skarga kasacyjna została wniesiona przez wnioskodawczynię. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawczyni wskazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Uczestnik złożył odpowiedź na skargę kasacyjną, w której wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; postanowienie Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015r., IV CSK 189/15). Oceniając wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższego kryterium. Skarżąca nie wskazała konkretnych argumentów umożliwiających przyjęcie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Poprzestała na stwierdzeniu, że sądy obu instancji bezzasadnie przyznały pierwszeństwo opinii biegłego przed innymi dowodami wyłącznie ze względów formalnoprawnych, wynikających z hierarchii dowodów. W dodatku opinia pozbawiona była wartości dowodowej. Analiza uzasadnienia orzeczenia Sądu II instancji nie pozwala na podzielenie tego stanowiska. Sąd dokonał szczegółowej weryfikacji materiału dowodowego z uwzględnieniem kryteriów z art. 233 § 1 k.p.c., co nie podlega kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy oddalił wniosek uczestnika zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną o przyznanie od skarżącej kosztów postępowania kasacyjnego uznając, że brak podstaw do odejścia od reguły wyrażonej w art. 520 § 1 k.p.c. (w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.), zgodnie z którą każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (zob. postanowienie SN z 9 grudnia 1999 r., III CSK 497/98, OSNC 2000, Nr 6, poz. 116). Z utrwalonego orzecznictwa Sądu najwyższego wynika, że w sprawach o podział majątku wspólnego nie zachodzi sprzeczność interesów uczestników domagających się podziału, niezależnie od postulowanego przez nich sposobu wyjścia ze wspólności i rozdysponowania składników majątku (zob. postanowienia SN: z 15 grudnia 2011 r., II CZ 120/11, IC 2012, nr 11, s. 43; z 3 lutego 2012 r., I CZ 133/1, IC 2013, nr 3, s.5; z 6 czerwca 2012, IV CZ 13/12; z 10 października 2022 r., I CSK 3175/22).

(R.N.)

r.g.